

[Undervisningsministeren.]

landske lærere samt på en frigørelse af cand. mag. er i mellem- og realskolen til undervisning i gymnasieskolerne.

Udvalget har endvidere peget på muligheden af at nedskære gymnasieskolens realafdelinger til kun at omfatte ét spor, men nogen større gevinst opnås ikke herved.

Endvidere peger udvalget på muligheden for, at parallelklasser slås sammen til forelæsnings timer eller lignende i visse fag samt på antagelse af andre akademikere eller folk med tilsvarende uddannelse til aflastning af cand. mag.erne, og endelig på, at værnepligtige cand. mag. er søges frigjort så meget, at de skulle kunne deltage i undervisningen under aftjeningen af deres værnepligt.

Endelig stiller udvalget forslag om, at undervisningsministeriet indleder forhandling med universiteterne om etablering af tidsbegrænset hurtig uddannelse på 3-4 år af etfagskandidater. Denne uddannelse, som tidsmæssigt kan konkurrere med seminarieuddannelse, skulle kvalificere de pågældende til ansættelse som adjunkter og lektorer, men normalt bør hovedreglen være den, at de pågældende senere har ret til at tage et supplerende studium, således at de herved opnår den fulde cand. mag. - eller magisteruddannelse, hvilket bør være den normale forudsætning for deres videre advancement til lektorer i 26. lønningsklasse og rektorer. Under det supplerende studium bør de pågældende, når de har gjort mindst 5 års skoletjeneste, have ret til fri vikar i 2 år.

Som jeg allerede har nævnt, overvejer ministeriet nu disse forslag, og de vil blive søgt fremmet i det omfang, det er økonomisk muligt; så må vi håbe, at der vil vise sig så stor tilgang af kvalificerede lærere til gymnasiet, at vanskelighederne kan overvindes.

Lærermangelen er stor, alt for stor. Vil man vise hensyn over for hinanden by og land og skolerne imellem, kan den meget store mangel forholdsvis hurtigt væsentligt formindskes. Men der kræves forståelse og velvilje fra mange sider, hvis vi skal blive i stand til at komme det onde til livs, som lærermangelen så uomtvistelig er for tiden her i landet.

Ordføreren for forespørgerne (Hartling):

Jeg takker den højtærede undervisningsminister for redegørelsen, og jeg kan anerkende den alvor, hvormed ministeren ser på spørgsmålet. Imidlertid kan jeg ikke lade være med at knytte nogle bemærkninger hertil, og jeg kunne også nok ønske, at den højtærede ministers alvor måtte omsætte sig i endnu mere konkret indsats, end redegørelsen antyder.

Når man står i den situation, at der er mangel på en vare, synes der at være 3 måder at angribe problemet på. For det første kan man søge at formindske efterspørgslen. For det andet kan man søge at forøge produktionen, og for det tredje kan man undersøge, om der skulle kunne findes ubrugte forsyninger på et reservelager et eller andet sted.

Det er min opfattelse, at lærermangelen er så alvorlig — og de tal, vi nu har fået forelagt, understreger det meget stærkt — at den må angribes på alle 3 fronter.

Den første mulighed er da at søge at formindske efterspørgslen. Kan det lade sig gøre, er det jo en god hjælp, for så vidt som den straks giver lindring. Den henstilling om at beskære undervisningstimmernes antal, som ministeriet har udsendt, er egnet til at hjælpe på situationen straks fra det nye skoleårs begyndelse; men det er klart, at det er en udvej, som både forældre og skole må nære den største betænkelighed ved.

Nu har vi fået tudet ørene fulde om, at vi står på sinkestadiet, fordi vi ikke har 8 obligatoriske skoleår. Det er nu en noget overfladisk snak, for man kan aldeles ikke måle et lands skolemæssige stade ved at tælle de obligatoriske skoleår eller undervisningsår, og de grafiske fremstillinger, man giver deraf, er ikke videre saglige. Nu har vi altså fået at høre, at vi er på sinkestadiet; men hvad kan man så ikke vente at høre fra den kant, når vi skal nedskære timetallet 20-30 pct.? Det bliver interessant at se det ærede medlem hr. K. B. Andersen fremstille det grafisk.

Vi nærer altså den største betænkelighed ved denne udvej. Det er en kortsigtet hjælp, og vi må efter mine begreber af alle kræfter sætte ind for, at det kun bliver en nødudvej i en ganske kort overgangstid. Det